

LATVIJAS PAŠVALDĪBU SAVIENĪBA

Mazā Pils iela 1, Rīga, LV-1050
Tālr. 67226536, fakss 67212241
e-pasts: lps@lps.lv
www.lps.lv

Nod. maks. kods: LV40008020804
Nor. kods LV53UNLA0001001700906
AS "SEB banka"
kods UNLALV2X

Rīga

22.08.2014. Nr. 0820142301/A1708

Uz TAP VSS-720

Satiksmes ministrijai

Par likumprojektu "Grozījumi Autopārvadājumu likumā"

Latvijas Pašvaldību savienība (LPS) ir izvērtējusi likumprojektu "Grozījumi Autopārvadājumu likumā" un neatbalsta tā tālāku virzību, jo ir šādi iebildumi:

1. Nav skaidri definēts šī normatīvā akta izdošanas mērķis un sasniedzamie rezultāti. Normatīvajā aktā nav definēti autoostu attīstības jautājumi, kā notiks ieguldīto investīciju apmaksāšana tajās autoostās, kur šīs investīcijas ir ieguldītas.
2. Anotācijā fiksēts, ka prognozētie izdevumi par autoostu sniegtajiem pakalpojumiem ir 4,51 miljons eiro, norādot, ka pašvaldībām tiks segti tikai 2,3 miljoni eiro. Lūdzam norādīt, vai ar to ir jāsaprot, ka līdz šim gandrīz puse no autoostu izdevumiem ir tērēti nelietderīgi. Lūdzam norādīt, kādu ārēju vai iekšēju apstākļu ietekmē šāda situācija ir radusies un kādēļ Satiksmes ministrijai nav izdevies veikt Ministru kabineta 2007. gada 11. decembra noteikumos nr. 846 "Noteikumi par autoostu reģistrācijas kārtību, autoostās obligāti sniedzamajiem pakalpojumiem un kārtību, kādā autobusi iebrauc un stāv autoostas teritorijā" definētās prasības.
3. Spriežot pēc anotācijas, tiks paredzēts **iesaistīt pašvaldības autoostu darbības efektivitātes celšanā**, kā arī izstrādāt nepieciešamā finansējuma aprēķināšanas un sadales metodiku starp pašvaldībām autoostu sniegto pakalpojumu apmaksai no valsts budžeta līdzekļiem, un kā atbildīgā institūcija par valsts budžeta līdzekļu administrēšanu tiks noteikta valsts SIA "Autotransporta direkcija". Šajā sakarā LPS izsaka šādu viedokli. Deleģējuma norma pašreizējā redakcijā paredz, ka valsts budžeta līdzekļus, izpildot deleģēto valsts pārvaldes uzdevumu, Autotransporta direkcija piešķir pašvaldībām, kuras savukārt tālāk šo finansējumu piešķir autoostām. Līdz ar to Autotransporta direkcija autoostām paredzēto valsts budžeta dotāciju piešķir nevis tieši autoostām, bet gan

pašvaldībām. Valsts pārvaldes iekārtas likuma 40. panta pirmajā daļā noteikts, ka publiska persona var deleģēt privātpersonai un citai publiskai personai pārvaldes uzdevumu, ja pilnvarotā persona attiecīgo uzdevumu var veikt efektīvāk. Publiskā persona, kas deleģē uzdevumu administrēt ar sabiedriskā transporta pakalpojumu sniegšanu radīto zaudējumu kompensācijai paredzēto valsts budžeta līdzekļu sadali, ir Latvijas Republika, kuras vārdā darbojas Satiksmes ministrija. Minētais valsts pārvaldes uzdevums ar likumu tiek deleģēts VSIA “Autotransporta direkcija”, valsts budžeta līdzekļu saņēmējs ir autoostas, tomēr valsts budžeta līdzekļu administrēšanā tiek iesaistītas vēl vietējās pašvaldības. Šādas sistēmas izveidošana neatbilst mērķim, kādam valsts pārvaldes uzdevumi var tikt deleģēti, proti, privātpersona (Autotransporta direkcija) uzdevumu var veikt efektīvāk nekā publiska persona (Satiksmes ministrija). Šāda deleģēšana būtu pieļaujama vienīgi tad, ja Satiksmes ministrija pierāda, ka tā ir efektīvāka nekā šobrīd pastāvošā sistēma. LPS ieskatā šāda sistēma ir gan sarežģītāka no institucionālās uzbūves viedokļa, gan dārgāka no procesa administrēšanā iesaistīto cilvēkresursu viedokļa, gan laikietilpīgāka no shēmā iesaistīto vairāku starpposmu viedokļa. Saskaņā ar Valsts pārvaldes iekārtas likuma 43. panta trešo daļu uzraudzībai pār deleģēto valsts pārvaldes uzdevumu ir jābūt pilnīgai un efektīvai, tas nozīmē, ka Satiksmes ministrijai ir jāveido tāds šī deleģētā valsts pārvaldes uzdevuma uzraudzības modelis, kurā tiek uzraudzīta gan Autotransporta direkcija, gan visas tās pašvaldības, kurās ir autoostas, gan pašas autoostas kā valsts budžeta līdzekļu gala saņēmējas.

4. Lūdzam paskaidrot, kā Satiksmes ministrija plāno veikt minētā valsts pārvaldes uzdevuma pilnīgi un efektīvu uzraudzību attiecībā uz visiem uzdevuma īstenošanā iesaistītajiem institucionālajiem posmiem. Lūdzam izskaidrot, kādēļ šāda shēma ir efektīvāka nekā šobrīd pastāvošā sistēma.
5. LPS uzskata, ka likuma līmenī ir jābūt noteiktam, ka šāds uzdevums pašvaldībām tiek deleģēts, bez šāda nosacījuma nepastāv iespēja iesaistīt pašvaldības uzdevuma izpildē. Ja izpildās šādi nosacījumi, tad saskaņā ar likumu “Par pašvaldībām” tā ir jauna funkcija, kurai jāparedz papildu finansējums. Nav saprotams, ko nozīmē termins **iesaistīt pašvaldības autoostu darbības efektivitātes nodrošināšanā.**
6. Likumam ir jāsaturs visi deleģējuma līguma galvenie nosacījumi, uz kādiem pašvaldība iesaistās uzdevuma izpildē. Pretējā gadījumā ar katru pašvaldību ir jāslēdz deleģējuma līgums. Ja ar katru pašvaldību slēdz šādu deleģējuma līgumu, tas nesamērīgi apgrūtinā Satiksmes ministrijai uzlikto pienākumu uzraudzīt visus deleģētā valsts pārvaldes uzdevuma izpildē iesaistītos subjektus.

7. Shēma, kurā Autotransporta direkcija iesaista autoostām paredzētā valsts budžeta finansējuma administrēšanā arī pašvaldības, ir apšaubāma no resursu izmantošanas efektivitātes viedokļa un ir klajā pretrunā ar likumā noteiktajiem valsts pārvaldes uzdevumu deleģēšanas pamatprincipiem, jo tā paredz papildu finansējumu valsts budžeta administrēšanai, vienlaicīgi neparedzot finansējumu pašvaldībām, jo arī pašvaldībām radīsies papildu izdevumi šādas sistēmas administrēšanai, kā arī autoostu infrastruktūras uzturēšanai.
8. No anotācijas izriet, ka tiks noteikts pašvaldības pienākumu apjoms, organizējot valsts apmaksāto pakalpojumu sniegšanu. Tiks paredzētas pašvaldību tiesības lemt izmantot valsts budžeta finansējumu arī kādā citā atbilstošā vietā, kas šobrīd nav autoosta, bet kur sadarbībā ar komersantiem ir izdevīgāk nodrošināt minimālos autoostu pakalpojumus. Tiks noteikts pašvaldību tiesību un rīcības apjoms gadījumā, ja pašvaldība uzskata to par nepieciešamu, autoostas statuss var tikt saglabāts arī līniju būvēm, kas atrodas citās, iepriekš neminētās apdzīvotās vietās un kas neatbilst normatīvajos aktos definētajiem kritērijiem. Tas nozīmē, ka pašvaldībām būs uzlikts par pienākumu no saviem budžeta līdzekļiem finansēt iepirkuma procedūru, lai noskaidrotu pretendentu autoostu funkciju veikšanai, skaidri apzinoties, ka 90% gadījumu cita pretendenta nebūs, jo netiks garantēta autoostas funkcijām atbilstoša funkcija. Kā rīkoties tādā gadījumā, ja neviens komersants uz šo iepirkuma procedūru nepiesakās?
9. Vēršam jūsu uzmanību uz to, ka šāda autoostu finansēšanu modeļa ieviešana radīs apstākļus vairāku autoostu likvidācijai un nelegālo pārvaldājumu apjoma pieaugumam. Piedāvātais modelis risina jautājumu par mehānisku valsts finansējuma samazinājumu, neizvērtējot vai neprognozējot reālo pasažieru plūsmu. LPS uzskata, ka autoostu problēma jārisina ilgtermiņā.
10. LPS uzskata, ka, veicot analīzi par iespējamiem ieguvumiem un zaudējumiem no šīs sistēmas, atsevišķi ir jāizdala Rīgas autoosta un tad jāizvērtē, vai piedāvātā reforma pozitīvi attieksies uz pārējām 33 autoostām. Mūsu rīcībā ir informācija, ka Rīgas autoostai iekšzemes transporta pakalpojumi peļņu nerada, līdz ar to pastāv reāls risks, ka Satiksmes ministrijas eksperimentu rezultātā Rīgas autoosta šo pakalpojumu varētu arī neveikt.
11. LPS jau pēdējos 4 gadus ir aicinājusi Satiksmes ministriju organizēt sarunas ar autoostu īpašniekiem un pašvaldībām par iespējām optimizēt autoostu izmaksas, taču mums neizprotamu iemeslu dēļ šādas sarunas netiek organizētas.
12. Uzskatām, ka nav nepieciešama esošās norēķinu par autoostām sistēmas radikāla maiņa, jo iespējams esošajā normatīvajā regulējumā precīzāk noteikt autoostās sniedzamo pakalpojumu minimālo apjomu un to izmaksas. Spēkā esošo MK noteikumu

nr. 846 redakcijas 36. punktā norādīta formula, kura izmantojama, aprēķinot maksu par autoostas teritorijas izmantošanu, bet 36.1. punktā norādīta formula, kura izmantojama, nosakot maksu par biļešu izplatīšanu. Abās formulās ir iekļauta peļņa:

P – autoostas plānotā peļņa nākamajā gadā par šo noteikumu 35.1.

1. apakšpunktā minēto pakalpojumu sniegšanu. Nosakot peļņu, ņem vērā autoostas sniegto pakalpojumu kvalitāti un papildus sniegtos pakalpojumus;

Ptirdz – autoostas plānotā peļņa par šo noteikumu 35.1. 2. apakšpunktā minēto pakalpojumu sniegšanu. Nosakot peļņu, ņem vērā autoostas sniegto pakalpojumu kvalitāti un papildus sniegtos pakalpojumus.

Tādējādi aicinām izvērtēt šādu priekšlikumu:

- Satiksmes ministrijai sadarbībā ar VSIA “Autotransporta direkcija” sagatavot informāciju par katras autoostas iesniegto pakalpojumu aprēķinu metodiku 2013. gadā, ievērojot MK noteikumu nr. 846 nosacījumus;
- izstrādāt metodiku, kas paredzētu konkrētus kritērijus autoostu pakalpojumu kvalitātes noteikšanai.

LPS saskaņā ar iepriekš minēto neatbalsta šī normatīvā akta tālāku virzību un aicina Satiksmes ministriju izstrādāt koncepciju par autoostu tālākas attīstības iespējām.

Priekšsēdis

Andris Jaunsleinis

25.08.2014. 12:59

1117

Aino Salmiņš, Padomnieks tehnisko problēmu jautājumos
67508561, 29166924, aino.salmins@lps.lv

Šis dokuments ir parakstīts ar drošu elektronisko parakstu un satur laika zīmogu.